

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

СЪ БЕЗПЛАТНА ЕЖЕМЕСЕЧНА ПРИТУРКА „ДУХОВНА КУЛТУРА“ — списание за религия, философия и изкуство.

АБОНАМЕНТЪ: I. За България: За всички църковни учреждения, свещеници, учители, частни др. за година 130 лева (платими на два пжти); за 6 месеца 80 лева (платими на един пжт); за 3 месеца 50 лева (сжшо); II. За чужбина (абонаментът е само годишен и въ предплата) — 250 лева. III. Само „Църковен вестник“ — 100 лв. Само „Духовна култура“ — 40 лв. Всичко, което се отнася до „Църковен вестник“ и притурката, да се адресира до Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“.

Непомъстени ръкописи не се връщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Св. Синодъ. Обявления, само предплатени, се печататъ на последнитъ страници. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подпис и за всъка останала дума по 2 лева. Официалнитъ обявления на църковнитъ учреждения се изпращатъ направо въ Администрацията; частни обявления се приематъ и чрезъ агенциитъ — последнитъ получаватъ 30% отстъпка

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Християнското разбиране на труда. — † Софийский Стефанъ.
2. Предстоющиятъ постъ — † Стобийский епископъ Никодимъ.
3. Въ паметъ на Андри Бергсонъ. — Тончо Николовъ.
4. Съ вѣра въ Бога всичко се постига. — Н. Хр. Петлешковъ.
5. На Божията нива. — Н.
6. Изъ духовната съкровищница на Църквата.
7. Бележки и отзиви.
8. Книги.
9. Писма и дописки.
10. Официаленъ отдѣлъ.
11. Седмиченъ прегледъ на събитията.
12. Църковна и обществена лѣтопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
13. Обявления.

† Софийский Стефанъ.

Християнското разбиране на труда.

Повечето отъ езическитъ религии и философски системи сж гледали на труда като на проклятие отъ боговетъ, като неизбѣжно за поддржане струитъ на живота зло. Християнската религия има свой, особенъ възгледъ върху труда и неговия смисълъ въ живота на човѣка. Споредъ нея, трудътъ не е проклятие, не е неизбѣжно зло въ живота на людетъ, а е свещенъ законъ на тѣхното общежитие. Той е даръ отъ Бога и е могъща пружина на човѣшкия напредѣкъ и култура.

Какво мѣсто заема или трѣбва да заема трудътъ въ живота на людетъ, ни сочатъ още първитъ страници на Библията. Богъ постави първитъ люде — Адамъ и Ева — въ рай, но не за да бездѣлничатъ въ него и да спятъ подъ сѣнкитъ на райскитъ дървета, както си представяватъ рай мохамеданитъ, а за да го *обработватъ и да го пазятъ* (Бит. 2, 15). Освенъ това, Богъ нарежда, людетъ шесть дни да работятъ, а на седмия да си отпочиватъ, и този день да посвещаватъ по-особено на Бога (Изх. 20, 8—10). Ветхиятъ заветъ е изпълненъ съ примѣри и съвети за усърденъ, благословенъ отъ Бога трудъ. Особено въ това отношение сж интересни книгитъ на Соломона. „Мър-

зеливецъ зиме не оре: ще потърси презъ лѣтото — и нѣма нищо“ (Притч. 20, 4). „Помислитъ на прилежния се стремятъ къмъ изобилие, а всѣки мързеливъ търпи нѣмотия“ (Притч. 21, 5). „Минувахъ край нивата на ленивъ човѣкъ и край лозето на малоуменъ човѣкъ; и ето, всичко бѣ обрасло съ трѣне, повърхността му бѣ покрита съ коприва, и каменната му ограда се бѣ съборила“ (Притч. 24, 30—31). За да стресне и събуди мързеливия въ неговата отпуснатостъ и безразличие, често премждриятъ сочи за примѣръ животнитъ и, особено, трудолюбиеото на мравкитъ и на пчелитъ:

„Иди при мравката, ленивецо, вижъ нейната работа и бжди мждъръ. Тя нѣма нито началникъ, ни настойникъ, нито заповѣдникъ; но приготви храната си лѣте, събира презъ жетва храната си. Или иди при пчелата и се научи, какъ е трудолюбива, каква похвална работа върши; труда и употребяватъ за здраве и царе и прости човѣци; нея всички обичатъ, и тя е славна; макаръ по сила да е слаба, но по мждростъ е почтена“ (Притч. 6, 6—8). И Новиятъ заветъ, пѣкъ и цѣлата история на Христовата църква ни сочатъ много примѣри, че трудътъ е свещенъ законъ на живота. Първъ най-яркъ и най-убедителенъ примѣръ за това ни дава Самъ Спасителтъ. Неговиятъ земенъ животъ е протекълъ подъ максимата: „Отецъ Мой доселъ дѣлаетъ и азъ дѣлаю“. До тридесетата Си годишна възраст Той е помагалъ на праведния Иосифа въ неговата дърводѣлска работа. Цѣлиятъ Му животъ е едно дивно съчетание на слово и дѣло. Цѣлото Му учение и животъ сж пронизани отъ една непоколебима истина: *човѣкъ трѣбва да изпълнява волята Божия*. Това е смисълътъ на Неговия животъ. За Свои сътрудници сжщо, Той избралъ хора на труда. Тѣ не само не спрѣли да упражняватъ своитъ занятия при разпространение на новото учение, но въ много случаи се и прехранвали съ тѣхъ. „Помните, братя, нашия трудъ и мжка — казва ап. Павелъ, работейки денемъ и ношемъ, за да не отегчимъ нѣкого отъ васъ, ние ви проповѣдвахме благовестието Божие“ (1 Сол. 2, 9). И на друго мѣсто ап. Павелъ казва: „Ние не безчинствувахме при васъ нито у нѣкого ядохме хлѣбъ даромъ, а работѣхме съ трудъ и мжка дене и ноше, за да не отегчимъ нѣкого отъ васъ“ (2 Сол. 3, 8). Трудътъ е необходимъ не само за поддржане на живота на всѣкиго поотдѣлно, той е необходимъ и за поддржане живота на другитъ, на нашитъ ближни. Той,

следователно, е инструментъ и на християнската любовъ. Затова въ книга Деяния на св. апостоли ап. Павелъ казва на ефескитѣ презвитери: „Сами знаете, че за моитѣ нужди и за нуждитѣ на ония, които бѣха съ мене, ми послужиха тия мои ржце. Съ всичко ви показахъ, че именно така трѣбва да се трудите и да поддържате слабитѣ, а още и да помните думитѣ на Господа Исуса, защото Самъ Той каза: по-блажено е да се дава, нежели да се взима“ (Деян. 20, 34—35). Затова той на друго мѣсто настоява: „Въ усърдието не бивайте лениви; духомъ бждете пламенни; Господу служете“ (Римл. 12, 11). „Молимъ ви, братя, още повече да преуспѣвате, и усърдно да се стараете да живѣете тихо, да си гледате работата и съ собственитѣ си ржце да работите, както ви заповѣдахме“ (1 Сол. 4, 11). „Слушаемъ, че нѣкои у васъ живѣятъ безчинно, нищо не работятъ; на такива заповѣдваме и ги молимъ въ Господа нашего Исуса Христа да работятъ безшумно и свой си хлѣбъ да ядатъ“ (2 Сол. 3, 11—12).

Въ този духъ за труда се изразява и видниятъ мислителъ *Батя*. Той казва: „Какъ разпознаваме голѣмитѣ хора отъ малкитѣ? Малкиятъ човѣкъ мисли при своята работа само за себе си. Той работи само толкова, колкото за да снабди съ храна своя стомахъ. Голѣмъ е оня човѣкъ, който работи толкова, щото неговата работа да принася полза на други, на неговата околия, а при случай и на цѣлата държава“.

Нашата вѣра въобще е немислима безъ труда и дѣлото. Християнството е най-активната и най-творческа религия. То е акумолаторъ на неизчерпаеми творчески енергии. Колко сж бледи и отчайващи езическитѣ религии въ това отношение! И особено будизмътъ. Той сковава творческитѣ сили въ човѣка съ учението си за непреодолимостта на човѣшкитѣ страдания и за безнадежното потъване на душитѣ въ нирвана, въ небитието. Християнството е религия на живота, на радостта и на творчеството. Само тъй можемъ да си обяснимъ грамадния технически и културенъ прогресъ срѣдъ християнскитѣ народи. Съзнанието за това, че трудътъ е даръ и благословение отъ Бога, че той е срѣдство не само за благоустрояване и поддържане на живота, но и срѣдство на богослужба, винаги е било присъщо на християнскитѣ народи. Най-добре това съзнание е изразено въ афоризми и сентенции на великитѣ представители на християнската мисль и култура. Особено богата въ това отношение е светоотеческата литература. Ние бихме могли да приведемъ редъ цитати въ подкрепа на изтъкнатото по-горе, ще се задоволимъ, обаче, да приведемъ само единъ отъ св. Иоана Златоуста, за да се види какво дълбоко разбиране сж имали и какви ясни задачи сж поставяли на труда великитѣ християнски отци и мислители.

„Ако занаятъ бѣше безчестие, казва св. Иоанъ Златоустъ, Павелъ не би заповѣдалъ: *който не иска да се труди, не бива да яде* (2 Сол. 3, 10). Каквото е юздата на коня, това е и трудътъ за човѣшката природа. Ако мързелътъ бѣше добродетель, земята би раждала всичко, безъ сѣитба и обработка. Тя, обаче, нищо не ражда безъ трудъ. Нѣкога Богъ ѝ заповѣдалъ всичко да дава безъ обработка. Сега, обаче, повелява на людетѣ да впрѣгатъ волове, да държатъ ралото, да правятъ бразди, да хвърлятъ семена и съ разни срѣдства да работватъ лозята и градинитѣ, съ цель да ги ангажира въ работа и да ги отклони отъ всѣко зло.

Макаръ и да звучатъ като наказание думитѣ: „Съ потъ на лицето ще ядешъ хлѣба си“ (Бит. 3, 19), въ сжщностъ, тѣ сж важно внушение и полезно вразумление, и дори необходимо лѣкарство за раниитѣ, причинени отъ грѣха... Отъ безгрижието и леността сж произлѣзли всички родове злини въ живота... Павелъ никога и предъ никого не считалъ за срамно едновременно да държи въ ржката си ножъ, да шие кожи, и да беседва съ хора отъ висши срѣди. Нѣщо повече: хвалѣлъ се съ занаята си, когато го посещавали хиляди славни и знатни люде! Водата, като стои, се вмирисва. Желѣзото, като не е въ действие, рждяса. Земята, като не се обработва, нищо не ражда. Душата, когато изпадне въ леностъ, се опорочва. Нека не презираме труда и да не служимъ на бездѣлието, за да не се лишимъ отъ спокойствието на земята и вѣчнитѣ блага на небето“ (Св. Иоанъ Златоустъ). „Мързелътъ, а не работата е проклятие за човѣчеството — казва Смайльс. Мързелътъ лишава отъ достоинство, както отдѣлното лице, така и народитѣ. Той е тяжесть, препятствие, вреда, постоянно е безполезенъ, недоволенъ, меланхоличенъ и мизеренъ. Праздниятъ, безполезенъ човѣкъ просто вегетира, колкото и да бжде дългъ неговиятъ животъ“. „За мене, казва *Фортъ*, лично не сжществува нищо поотвратително отъ човѣкъ бездѣлникъ, отъ животъ, гдето трудътъ е нѣкакво животинско подбуждение. Никой отъ насъ нѣма право да се предава на бездѣлие. Въ цивилизацията нѣма мѣсто за паразити и тунеядци. Мързеловиятъ не е по-полезенъ за хората, отколкото умрѣлиятъ, само че заема повече мѣсто“.

Трудътъ е не само законъ на нашето сжществуване. Тази истина ще разбере и безбожникътъ и разбойникътъ. Особеното, което Библията изтъква въ проблемата за труда, е, че това е *Божия законъ*, че трудътъ е творчески и полезенъ *само когато е благословенъ отъ Бога и когато е въ Негово име*. Иначе, той е безполезенъ и разрушителенъ. „Не е въ властта на човѣка и това благо — да яде, да пие и да наслажда душата си отъ своя трудъ. Азъ видѣхъ, че и това е отъ Божия ржка“ (Екл. 2, 24). „Нека левитинътъ дойде, понеже той нѣма часть и дѣлъ съ тебе, и пришлецътъ и сирачето и вдовицата, които сж въ твоитѣ жилища, и нека ядатъ и се насищатъ, за да те благослови Господъ, Богъ твой, въ всѣка работа, която ще вършатъ ржцетѣ ти“ (Второз. 14, 29). „Отговори сатаната Господу и рече: нима току тъй Иовъ е богобоязливъ? Не огради ли Ти отвредъ него и кжщата му и всичко, що той има? Ти благослови дѣлата на ржцетѣ му, и стадата му се ширятъ по земята“ (Иов. 1, 10). Псалмопѣвецътъ се моли: „Да бжде благословението на Господа, нашия Богъ, върху насъ, и спомагай ни въ дѣлото на ржцетѣ ни“ (Пс. 89, 17). „Блаженъ всѣки, който се бои отъ Господа, който ходи по Неговитѣ пжтища! Ти ще ядешъ отъ труда на ржцетѣ си: блазе ти, ще добрувашъ“ (Пс. 127, 1—2).

Това съзнание, че трудътъ е творчески само когато е благословенъ отъ Бога, е твърде присъщо на българския народъ. Затова нашитѣ голѣми писатели — Ив. Вазовъ и Ст. Михайловски казватъ:

„Съ жетва богата съ споръ, изобилие Богъ ще труда надари, честно и славно е твое то усилие, бодро засѣвай, ори!“

„О, Боже, сили на тѣзъ мишци дай,
на тѣзъ рѣце работнитѣ,
благослови труда, що сѣй, копей
по урвитѣ безплоднитѣ“.

(Ив. Вазовъ).

„На работа и безъ почивка,
безъ страхъ и безъ душевенъ смутъ!...
Светата Божия дѣсница
бди върху човѣшкий трудъ!“

(Ст. Михайловски).

Неблагословениятъ отъ Бога трудъ е безполезна мжка, истинско проклятие за човѣка. По единъ твърде красноречивъ начинъ въ това ни убеждаватъ трудоветѣ и усилията на човѣчеството отъ 20 вѣкъ. Какъвъ титанически размахъ, какви главоломни успѣхи и постижения! И, въпрѣки всичко, плодоветѣ на труда не се използватъ отъ всички. Нѣщо повече. Получаватъ се страшни и странни парадокси. Човѣкътъ трупа купища блага, вследствие на своя рационализиранъ трудъ, за да ги хвърля въ морето, да ги изгори, или за да ги превърне въ оржидя на унищожението. Това сж резултатитѣ отъ труда, който не е въ името на Бога, а въ името на дявола. А има и другъ видъ трудъ — опредѣлено сатанински. За идеолозитѣ на този трудъ народниятъ поетъ Ив. Вазовъ казва:

„Зная сѣячи и други въ нивата —
въ другата нива у насъ:
тамъ ще поникне трънака, копривата,
не позлатения класъ.“

Хранятъ съ отрова това поколѣние,
съ дѣло, съ примѣри и речъ...
Бждеще страшно ще жънемъ въ
смущение,
жънемъ го даже ний вечъ“.

Последователитѣ на нѣкои крайни социални учения оповестиха на широко принципана труда, така както тѣ го разбиратъ. Тѣ съвсемъ сериозно вѣрватъ, че сж първитѣ вестители и тълкуватели на този висшъ даръ на живота — труда. Но тѣ се самоизмамватъ. Пръвъ вестителъ и истински тълкувателъ на природата на труда е Библията. Пъкъ и фактитѣ говорятъ, че трудътъ, за който ни говорятъ и който прилагатъ тѣ, не е творчески, не е резултатенъ. Въпрѣки многото химни на труда, въпрѣки грамадната пропаганда въ полза на труда, въпрѣки голѣмитѣ очаквания, трудътъ, който тѣ славословятъ, не носи блага, а проклятие и робство. Защо? Защото е въ името не на Бога, а на „другия“, както се изразява Достоевски. За да бжде полезенъ и творчески, трудътъ трѣбва да бжде благословенъ отъ Бога.

Днесъ отново се заговаря вече не само отъ страна на представители на крайнитѣ социални учения, а отъ всички — за принципа на труда въ устройството на „Новия свѣтъ“, който ужъ очакваме да настѣпи. Затова умѣстно е да се припомнимъ християнското схващане за труда, което е единственото вѣрно и непоколебимо схващане по този въпросъ, изпитано презъ хилядилѣтия, за да се избѣгнатъ тълкувания и надежди, които не отговарятъ на истинската природа, смисълъ и предназначение на труда.

Трудътъ не е благо, когато не е въ името на Бога, т. е. въ името на доброто, на правдата и на истинската любовъ къмъ човѣка. Трудътъ е проклятие, когато е инструментъ за сѣене семената на злото, а е благодать за човѣка, когато е инструментъ за засѣване божественитѣ семена на доброто. Затова ще заключимъ съ пѣсенята на Вазова за истинскитѣ сѣячи, изразяваща напълно християнското разбиране на труда:

„Сѣйте, сѣячи, доброто засѣвайте
въ младата нива у насъ,
истини здрави въ душитѣ втѣлпявайте,
важенъ е днешниятъ часъ.“

Сѣйте ламтежъ къмъ правда божествена,
сѣйте любовъ — не вражда,
милость въ сърдиата и обичъ мжжествена
къмто дълга и труда.

Жедна за хубаво семе е нивата,
силна е, сочна е тя:
всичко се хваща въ горката, родливата:
буренъ, и класъ, и цвѣтя“.

Предстоещиятъ постъ.

„Времената сж тежки и тревожни. Живѣемъ въ опасно и пълно съ изпитания време“. Така четемъ и слушаемъ, като че има нужда да ни се припомнимъ онова, що всѣки чувствува и преживява. Вниманието на човѣчеството е приковано къмъ разгарящитѣ се войни и затова твърде малцина сж ония, които намиратъ духовни сили да се съсрѣдоточатъ на благоприятното време и днитѣ на спасение, които св. Църква отъ памти-вѣка е установила за усиленъ постъ и молитва преди свѣтлитѣ пасхални празници.

Обаче, тъкмо сега сж повече отъ всѣкога необходими постъ, молитва, самовдѣлбочаване и покаяние. Ниневийци едно време, когато, поради безкрайни и жестоки войни и поради крайното нравствено падение и ожесточаване като следствие отъ тѣхъ, чули гласа на пророка, че градътъ имъ ще загинае, съ строгъ постъ предотвратили Божието наказание. Не само възрастнитѣ и отговорнитѣ, но и кърмачетата, дори и добитъкътъ трѣбвало да постятъ. Днесъ, безъ да има нужда да проповѣдва пророкъ Иона срѣлъ насъ, всички съвѣстни човѣци виждатъ, че поради нравственото падение и ожесточение на човѣцитѣ пакъ гибель чака и тѣхъ и градоветѣ имъ. Но до постъ и покаяние не искатъ да прибѣгнатъ.

Не е постъ това, дето здрави човѣци биватъ заставяни отъ държавната властъ да пазятъ точно опредѣлена диета, като имъ се предписва отъ кое колко и кога да ядатъ, както не е постъ и онова, що лѣкаритѣ предписватъ на болни да ядатъ или да не ядатъ, за да не се влоши болестята имъ. Съвсемъ излишно и неумѣстно е, когато се препорѣчва постътъ като здравословна диета и тия препорѣжки се подкрепятъ съ статистически данни — за витамини, бѣлтѣчни вещества, проценти отъ това и онова и т. п.

Защото постътъ е духовенъ подвигъ. Да постимъ — значи да прехвърлимъ вниманието си отъ тѣлото върху душата, отъ земното къмъ небесното, отъ временното къмъ вѣчното, и сжщевременно да засилимъ молитвата си. Постътъ е свързанъ съ

разказание. А кой е готовъ, особено днесъ, да се признае виновенъ предъ Бога и предъ човѣцитѣ, напр., за бедитѣ свързани съ войнитѣ, та да се разкае? Не слушаме ли и не четемъ ли постоянно: „Не съмъ като другитѣ човѣци, грабители, неправедници, прелюбодейци“? За какъвъ постъ могатъ да мислятъ ония, на които, по единично, или организирани за война, още отъ деца втълпяватъ желанието да взематъ всичко, каквото има за ядене по земята, и да не даватъ отъ него другиму?

Па четохме писано и отъ невежа нашъ сънародникъ, че поститѣ били изродили нашия народъ, та, ако искаме да го спасимъ, трѣбвало да изхвърлимъ поститѣ! Той не знае, че и отецъ Паисий и всички следъ него, на които дължимъ не израждането, а възраждането на народа ни, сж спазвали строго църковнитѣ пости, нито иска да види, че израждане и безплодие у насъ има тъкмо въ онѣзи срѣди, които не спазватъ църковнитѣ пости. Но какво друго искаме отъ човѣци, които сж загубили вѣрата си въ Бога и ценятъ всичко на тегло и на метъръ, а забравятъ, че всичко така претеглено и измѣрено ще иде пакъ въ земята, отъ която е взето, и че, ако не е одухотворено, нѣма да остане поменъ отъ него!

Ето настѣпва Великиятъ постъ. Колцина ще иматъ желание да подирятъ и да изпросятъ отъ Бога сили да прехвърлятъ центъра на тежестъта на вниманието си отъ земнитѣ войни — които впрочемъ сж нѣщо всегдашно въ нашия грѣшенъ свѣтъ — къмъ духовната бранъ и тамъ да насочатъ усилията си за победа? Лукавиятъ и неговитѣ поднебесни духове на злобата сж обхванали здраво човѣцитѣ, които, заслѣпени, дирятъ врага у своя братъ и въ земни измѣрения и искатъ да го убиятъ съ земни оржжия, като забравятъ, че „тоя родъ съ нищо не може да излѣзе, освенъ съ молитва и постъ“ (Марк. 9, 29).

Постътъ е жертва, въ по-слаба мѣрка. А който свикне да жертвува малко, той става готовъ да жертвува всичко тѣлно и преходно, за да стане участникъ въ вѣчния животъ, къмъ който не само великиятъ постъ, а цѣлиятъ ни животъ трѣбва да бѣде подготовка. Тамъ, дето е занемаренъ постътъ, се дава просторъ на хищническитѣ инстинкти, и човѣцитѣ се преобрѣщатъ на хищни звѣрове. *Si exempla requiris, circumspice.*

† *Стобийски епископъ Никодимъ*

Въ паметъ на Анри Бергсонъ.

Тѣло и душа.

Учениятъ свѣтъ е още подъ тежкото впечатление на наскоро починалия знаменитъ френски професоръ-философъ Анри Бергсонъ. По поводъ на тая смъртъ цѣлиятъ свѣтовенъ печатъ се изказа възторжено за великия покойникъ. Въ това дѣло взе участие и нашиятъ всѣкидневенъ и периодиченъ печатъ.

Като вземаме перото да кажемъ и ниѣ нѣколко думи на това мѣсто за покойника, това правимъ, за да подчертаемъ едно важно обстоятелство, което нашиятъ печатъ не подчерта достатъчно дебело.

Анри Бергсонъ бѣше единъ отъ най-ярокитѣ съвременни представители на така наречения философски идеализъмъ — на тая философия, която е противна на философията на материализма. Въ основата на неговата философия стои човѣшкиятъ духъ, душата, като нѣщо различно отъ материята. Въ една статия

въ седмичния „Литературенъ гласъ“, професоръ Ив. В. Саржилиевъ, между другото, пише така за Бергсона: „Прилагайки интуитивната метода къмъ разглеждането на главнитѣ философски проблеми, Бергсонъ достигна до важни резултати, много различни отъ тѣзи на своитѣ предшественици. Той изработи една нова философия, съдържаща изненадващи новости и разрешения на най-мжчнитѣ проблеми. Философия спиритуалистическа и до известна степенъ мистическа, която изтъква на преденъ планъ жизненото и духовното, въ което тя вижда основата на битието. Философия окуражаваща, която възвеличава човѣка, като го счита за целъ и вѣнецъ на еволюцията на живота“.

Но ниѣ ще припомнимъ и нѣщо друго. Презъ 1913 г. Бергсонъ бѣше поканенъ за председателъ на „Дружеството за психически изучавания“ въ Лондонъ. По тоя поводъ той държа една сказка, която започна съ следнитѣ думи:

„Позволете ми преди всичко да изкажа своята благодарностъ за честъта, която ми правите, като ме избирате за председателъ на вашето дружество. Тая честъ, обаче, азъ не съмъ заслужилъ. Азъ познавамъ само отъ четене явленията, съ които дружеството се занимава: самъ азъ не съмъ видѣлъ, нито наблюдавалъ нѣщо. Какъ прочее, сте могли да ме изберете за замѣстникъ на ония видни личности, които последователно сж заемали това мѣсто и всички сж били отладени на сжщитѣ изследвания, на които и вие? Предполагамъ тукъ да е имало нѣкакво „ясновидство“ или „телепатия“: вие сте досѣтили отдалече интереса, който проявявамъ къмъ вашитѣ издирвания, забелязали сте ме на четиристотинѣ километри разстояние — да чета внимателно вашитѣ отчети, да следя съ жадно любопитство вашитѣ работи. Наистина, азъ винаги съмъ се очудвалъ на вашето усърдие и търпение, на вашето умѣние да изследвате тая terra incognita на психическитѣ явления . . . азъ се удивявамъ и на смѣлостъта и куража, които сж ви били необходими, особено въ първитѣ години, за да се борите съ предубежденията на една голѣма частъ отъ публиката и да не обрѣщате внимание на насмѣшкитѣ, които плашатъ и най-смѣлитѣ. Ето защо, азъ съмъ гордъ, неизказано гордъ, че сте ме избрали за председателъ“.

По-нататкъ Бергсонъ казва: „Въ работата на мисълъта изобщо, както въ тая на паметъта, мозъкътъ изглежда да е натоваренъ просто да налага на тѣлото движенията и положенията, които миниратъ това, що духътъ мисли, или що обстоятелствата го подтикватъ да мисли. Тази именно мисълъ азъ изказахъ другаде, назовавайки мозъка единъ „пантомимиченъ органъ“. Освенъ това, на сжщото мѣсто азъ казахъ още: „Тозъ, който би могълъ да надникне въ единъ силно занятъ мозъкъ, да проследи движенията на мозъка и да изтълкува тия движения, безъ съмнение, той би узналъ нѣщо отъ онова, което се изразява въ жестове, положения и движения на тѣлото, т. е. което душевното състояние съдържа въ себе си отъ зараждащи се действия или отъ такива на пжтъ да се извършватъ; ала всичко друго остава скрито отъ неговия погледъ. Спрямо мислитѣ и чувствата, които се развиватъ въ съзнанието, той ще се намира въ положението на зритель, който вижда ясно всичко, което актьоритѣ вършатъ на сцената, но не чува нито една дума отъ онова, което тѣ говорятъ. Той щѣше да прилича на човѣкъ, който долавя една симфония само по движенията на диригента. И наистина, мозъчнитѣ явления сж за душевния животъ това, което жестоветѣ на диригента сж за една симфония. *По мозъчната кора, следо-*

вателно, нѣма да се намѣри нищо отъ висшитѣ дейности на духа. Мозъкътъ, вѣнъ отъ неговитѣ сѣтивни функции, нѣма друга роля, освенъ да минара въ най-широкия смисълъ на думата душевния животъ... *Съзнанието не е една функция на мозъка, но мозъкътъ държи съзнанието фиксирано върху свѣта...* Назначението на мозъка, прочее, е да ориентира мисълта къмъ деенъ животъ, да я накара да подготви всѣкога онова действие, което изискватъ и обстоятелствата... Колкото повече ние привикваме на мисълта, че съзнанието надминава организма, толкова по-естествено ще ни се струва, че душата преживѣва тѣлото. Наистина, ако въ едно човѣшко съзнание нѣма нищо повече отъ онова, което е записано въ мозъка, ние бихме могли да допуснемъ, че съзнанието изпитва сждбата на тѣлото и умира съ него. *Но ако фактитъ, изучавани независимо отъ каквато и да е система, ни довеждатъ, напротивъ, до убеждението, че душевниятъ животъ е много по-обширенъ отъ мозъчния, животътъ следъ смъртта става толкова вѣроятенъ, че нуждата за доказване пада по-скоро върху този, който го отрича, отколкото върху оня, който ще го поддържа;* защото, както и другаде казахъ, единствениятъ мотивъ да вѣрваме въ унищожението на съзнанието следъ смъртта е тоя, че виждаме разложението на тѣлото; а тоя мотивъ губи своята стойностъ, щомъ независимостта почти на цѣлото съзнание е единъ фактъ, който може да бжде констатиранъ“.

Ако единъ Бергсонъ научно поддържа, че човѣкъ има душа, че тя е нѣщо различно отъ тѣлото и живѣе следъ смъртта на тѣлото, всѣки може да си представи — колко жалки сж ония мѣнинки човѣчета, които самоувѣрено твърдятъ, че мозъкъ и душа е едно и сѣщо нѣщо. Но Бергсонъ е само единъ отъ стотитѣ други първенци на научната мисълъ, които по чисто наученъ пжтъ сж дошли до убеждението, че човѣкъ е двучленно единство отъ безсмъртна душа и смъртно тѣло.

Тончо Николовъ.

Съ вѣра въ Бога всичко се постига.

Често се е пишело и пише за нашето сръдно училище. Това е потрѣбно и полезно. Потрѣбно е поради това, че сръдното училище по-прѣко се свързва съ живота на народъ и държава, а е полезно затова, че така би се изяснило и осмислило отношението на народъ и общественостъ къмъ нашето сръдно училище.

Днешното наше сръдно училище се роди отъ предосвободителното наше главно или класно училище. То е изразъ на здравата схватливостъ, която обладава народътъ ни и която му е помагала и помага да разумѣва духовнитѣ и веществени нужди на своя личенъ и общественъ животъ. Когато започна да отваря главни или класни училища, народътъ ни вече съзнаваше, че за живота и напредѣка на страната сж потрѣбни вече деятели съ по-високо знание, съ по-широкъ погледъ за житейскитѣ поприща и нужди и съ по-широка възможностъ, за отдѣлния деятель да се съвършенствува въ своето поприще, както и да разумѣва по-пълно какви задачи налагатъ на отдѣлния човѣкъ и на общежитието мѣняващитѣ се жизнени условия. Все поради повишено вече разумение на житейскитѣ изисквания и възможности, още преди Освобождението се изпращаха младежи въ чужбина, гдето

да добиятъ учение, сръчности и опитностъ, придобитото да вложатъ въ живота на родната страна, когато се върнатъ въ нея. Тѣй се създаваха работници за духовния и общественъ напредѣкъ на българщината. Така дойдоха и по-подготвени учителски сили, та нашето сръдно училище се упжти тогава още къмъ пълно развитие...

* * *

Като пишатъ днесъ за нашето сръдно училище, поменаватъ, че то преживѣвало криза. Ние се осмеляваме да мислимъ, че въ живота на днешното наше сръдно училище има колебания, свойствени на всѣки растежъ. Защото това наше училище расте духовно и веществено, расте въ усилията си да разумѣе по-широко своето призвание, за да се приспособи по-пълно къмъ изискванията, широко казано, на нашия духовенъ и вещественъ животъ.

Тукъ, споредъ насъ, е и коренътъ на това, що ние наричаме колебание, а другитѣ го наричатъ криза въ живота на нашето сръдно училище. Първата причина на това състояние лежи въ факта, че въ реченото наше училище сж забравили Бога, човѣка турятъ на второ мѣсто, а на първо мѣсто поставятъ знанието.

Първата последица отъ това състояние е тази, че вѣрата и упованието въ Бога, незамѣнима и победна духовна сила, не въздействува върху духа и работата на реченото училище. Втората последица е тази, че се дава по-висока цена на знанието, отколкото на човѣка, но не и на сполуката, штоо сръдношколската наша младежъ да даде на страната ролонлюбиви и упорити деятели за нейния духовенъ и вещественъ напредѣкъ.

Вѣрата въ Бога и упованието въ Неговия премждъръ промисълъ сж потрѣбни за сръдношколското учителство и за сръдношколската учаща се младежъ. Тѣ сж условие за сполука на обучението, както и за сполука на усилията да се създава въ ученика човѣкъ и личностъ. Обладаниятъ отъ вѣра и упование въ Бога учителъ възприема своята служба като пастирска мисия, да води ученика къмъ духовно самоусвършенствуване, тѣй като службата на училището е — единъ день то да стане излишно за учащитѣ се, минали вече презъ неговитѣ грижи за възпитание и обучение. Съ вѣра въ Бога сжщо училището би сполучило да пригответи младежта повѣрена на неговитѣ грижи, да стане самостоятеленъ творецъ на своя по-нататѣшенъ животъ, па и повече способна да работи за своето самоусвършенствуване. Вѣрующиятъ учителъ храни къмъ ученицитѣ си бащинско великодушно чувство, което ги прави способни за всѣко поискано отъ тѣхъ усилие, както и предани къмъ установения училищенъ редъ...

* * *

Що се касае до задачата на нашето сръдно училище, то тя се опредѣля отъ историческото призвание на народа ни и отъ духовнитѣ и веществени условия на нашия народенъ и държавенъ животъ.

Историческото призвание на българския народъ се изразява първо въ усилията му да събере, когато и да е, бащинията си подъ единъ държавенъ скиптъръ, па да я пази свободна и независима съ присжщето му безстрашие и самопожертвуване.

Историческото призвание на българския народъ се изразява на второ мѣсто въ усилията му да твори своя духовна култура, чрезъ която да се изяви като истински наследникъ на заветитѣ, що му сж оставили въ наследство светитѣ Седмочисленици, ония приснопаметни зиждители, като светитѣ Братя, свети Климента

и св. Наума, онова съзвездие отъ духовни сподвижници и творци, които положили основитѣ на общо-славянската писменостъ, дѣлото на които се показа по-кораво отъ суровитѣ и безпошадни времена, та и въ наши дни предани работници на родното и славянско свое залѣгатъ да го извадятъ изъ забвението на вѣковетѣ.

Онова, що е било въ народното минало, свидетелствува, че одарениятъ отъ Бога български народъ обладава сили да вложи и влага въ общонародната духовна и книжовна съкровищница свой цененъ приносъ.

Ето, мислимъ ние, отъ такова широко народностно и общо гледище трѣбва да се опредѣля задачата на нашето сръдно училище.

* * *

Искаме да се спремъ съ малко думи и върху изтъквания фактъ, че нашата сръдношколска младежъ бѣга отъ практичeskитѣ житейски поприща, а дири чиновнически мѣста. Причинитѣ на това състояние сж по-дълбоки и по-общи. Първата причина е тази, че ние сме свободни едва отъ нѣколко десетилѣтия, помалко отъ пълни седемъ, че за толкова кжсо време народно богатство не може да се създаде и натрупа, та служебнитѣ мѣста съ своитѣ опредѣлени и сигурни заплати се явяватъ примамливи за младежта. Можемъ къмъ това да прибавимъ, че и самитѣ родители, презъ досегашнитѣ свободни и преходни за духовното ни и вещественно развитие десетилѣтия, съзнагелно сж поощрявали чадата си да заематъ служебни, съ опредѣлена месечна заплата, мѣста. Тази родителска слабостъ можемъ да я порицаваме, по-важното е, че тя сжществува и че ще изчезне само съ течение на времето, споредъ сполуката на народа ни съ свои усилия и съ усилията на челядта си да създава здраво народно благоденствие. Можемъ тукъ да прибавимъ и факта, че нашето сръдно училище не е още сполучило да развие въ младежта ни траенъ стремежъ къмъ самостоятелна работа, мъжество да се преодоляватъ мъжнотитѣ, съ които е съпрежена училищната работа, както и непоколебима вѣра въ сполуката на личнитѣ усилия. И въ това отношение ще дойде неминуемо промѣна къмъ по-добро въ живота и работата на нашето сръдно училище.

Съзнателно не поменахме до тукъ за училищната програма на това наше училище, поради съображението, че методата е по-важна за успѣха на обучението, отколкото обширния учебенъ материалъ, който програмата би съдържала. Сполуката тукъ би се състояла въ това, програмата да дава обобщителенъ материалъ, не подробни знания. . .

* * *

Завършваме тия наши редове съ човѣшкия материалъ, върху който работи нашето сръдно училище. Нашата сръдношколска младежъ е чадо на нашия, български народъ. Тя отива въ училището съ присжщитѣ на народа ни добродетели и неджзи, които е приела въ наследство. Тия добродетели и неджзи не можемъ тукъ да ги изброяваме, па не е и по-трѣбно за тази наша ограничена работа. Ала можемъ да кажемъ, че сръдношколската ни младежъ носи съ себе си въ училището присжщата на народа ни упоритостъ, започнатата работа да я изкарва до щастливъ край. Тази упоритостъ обладава духовни, нравствени (волеви) и тѣлесни свойства.

Тѣ съставятъ основа за успѣшна училищна работа, но ето за това трѣбва да се залѣга, щото младежта да изяви и развие въ училището, колкото е възможно, всички свои добродетели.

Заради това ние казваме, че като се работи надъ младежта съ вѣра въ Бога, може много нѣщо да се постигне отъ нея, защото съ вѣра въ Бога всичко се постига. . .

Н. Хр. Петлешковъ.

На Божията нива.

Вие сте сольта на земята.

Животътъ на всички народи се ръководи отъ люде издигнали се, надарени съ известни качества, умъ и воля. Не може единъ народъ безъ свои силни люде да образува най-висшата форма на общезитие — държава. Силнитѣ люде ръководятъ държавата. Даватъ съдържание на народния животъ, насочватъ го къмъ благополучие и напредкъ. Тия хора сж сольта на единъ народъ. Когато силнитѣ люде липсватъ, народитѣ, по право държавитѣ, боледуватъ. Липсва, значи, сольта. Историята е пълна съ хиляди примѣри.

Народитѣ сж като отдѣлнитѣ личности, и тѣ боледуватъ. Организмътъ боледува или отъ нѣкой загнѣздилъ се бацилъ, или отъ друга причина. Идва лѣкарътъ, дава своята навременна и полезна помощ: организмътъ побеждава, отново закрепнува и проявява пълната си сила.

Сольта въ една държава сж нейнитѣ духовни избраници: учени, политици, вещи въ практиката, учители и духовници. Всѣки отъ тѣхъ си има своята областъ, дѣто работи за своя народъ. Единъ насочва волята въ стопанската областъ, други се стремятъ да възбудятъ интересъ къмъ знанието, къмъ душевнитѣ дарове у всѣка личностъ, къмъ по-голѣмо съвършенство. Волачитѣ на народа, тия вещи въ областта си хора, се стремятъ правилно да насочатъ своя народъ напредъ, преодолявайки всички прѣчки, отъ какъвто и родъ да сж.

Българскитѣ народъ дължи своя възходъ на своитѣ способни хора. Но не само способни, а обичащи го до самопожертвуване. Голѣмъ е списъкътъ на тия достойни българи. Тѣ не блестятъ само съ умъ, съ воля, но и съ високи добродетели. Народниятъ герой е такъвъ само поради високата си нравствена сила, която се е проявила въ ежедневната служба къмъ народа. Тия достойни хора сж проявявали силна любовъ, отдавали сж се беззаветно въ служба на своя народъ.

Най-силно се чувствува нуждата отъ такива достойни люде въ дни на безпжтица, въ дни на смущения. Народитѣ иматъ тогава голѣмата нужда отъ такива достойни люде, за да превъзможнатъ мъжнотитѣ, да минатъ тежкитѣ дни, да се изцѣри държавата отъ болестта, която е дошла. Всѣка държава въ своята история минава презъ много изпитания. Всичко се заключава въ това — какъ ще ги изживѣе, дали има достойни свои хора, които всеотдайно ще работятъ за по-безболезнено минаване тия опасности.

Казахме го, историята на всѣки народъ върви по крива линия: възходъ, спиране и слизание. Последното е белегъ на падение. Той е опасенъ. Колкото единъ народъ е напредналъ въ всички области на своя многостраненъ животъ, толкова по-упоритъ и единенъ е въ своя исторически пжтъ. Колкото повече нравствени сили се проявяватъ въ живота на народа, толкова по-бързо той изживѣва и превъзможва опаснитѣ завои на историята. Нравственото чувство иде отъ оформеното религиозно съзнание. То е много по-силно чрезъ цѣлостното религиозно чувство. Религиозното чувство

дава импулсъ за борба, засилва съпротивителната сила на душата. Така, подъ силата на това чувство, човѣкъ добива опора въ живота, не изгубва жизненото чувство, напротивъ, окриленъ, той се бори съ злото успѣшно и го побеждава.

Днешното време даде възходъ на нашия народъ и въ просвѣтата и въ практичния животъ. Нашитѣ борби доста доста намалиха нравственитѣ сили на народа. Нашитѣ ръководящи живота хора не оцениха отъ какво голѣмо значение е религиозното чувство за по-здравъ градежъ. И имаме на лице следното, че религиозното чувство все по-слабо се изявява, че то отсъствува все повече отъ нашия личенъ и общественъ животъ. Ако то бѣше практикувано, много въпроси щѣха по-рано да се решаватъ и по-добре.

Днесъ това е още по-необходимо. Когато надъ свѣта е надвесено най-страшното изпитание, умоващитѣ се въ Бога народи се борятъ съ по-голѣма сила и проявяватъ една упоритостъ и воля за победа. Тѣ полесно разрешаватъ и вътрешнитѣ си противоречия.

Нека си признаемъ, че днесъ религиозното ни съзнание е по-слабо отколкото въ миналото. И затова сме виновни ние самитѣ, че не можахме да промѣнимъ, споредъ времето и напредъка, и методитѣ за неговото събуждане и закрепване. Нашиятъ клиръ трѣбва да излѣзе по-далечъ отъ стени на храма и да работи ежечасно всрѣдъ самия народъ съ примѣръ и подвигъ за здравето и чисто Христово учение. Духовнитѣ лица трѣбва да се доближатъ до дома на тежко страдащитѣ, на най-голѣмитѣ грѣшници и да ги отведатъ при Христа, кждето ще намѣрятъ утеха и облекчение. Затова свещеникътъ съ примѣръ, голѣма любовъ и знанието на вѣрата, трѣбва да слѣзе до народа, да вземе участие въ изграждане на неговия животъ, внасяйки другъ смисълъ въ човѣшката дейностъ — смисъла на Христовото присѣствие.

Соль е нужна за нашия народъ. Особено солта за нашето духовно събуждане и за нашето духовно развитие. Безъ вѣрата въ живия Христосъ, не може нито едно човѣшко дѣло. Ето Русия е най-добриятъ примѣръ, че безъ Христа не се гради. А ние, като всички народи, сме избранъ Божи народъ да осъществимъ по-добъръ животъ на правда и справедливостъ. Безъ слънцето на Христа животътъ ще е мраченъ и несвършенъ.

Божията нива търси добритѣ работници, за да се посѣе семето на Христовия животъ, та жътвата да бѣде изобилна. Нѣма правда безъ Бога. Работницитѣ на Божията нива трѣбва да бждатъ по-свършени отъ свѣето стадо, което водятъ. Гласа на пастиря стадото Божие трѣбва да познава и му се покорява, защото знае, че ще бѣде отведено на тучно пасище.

Ето българското село копнѣе за свършенъ пастирь. Българскиятъ градъ търси своя религиозенъ водачъ. Нужни сж, за да бждатъ правилно ръководени, вѣстранно освѣтлени въ сложния човѣшки животъ, въ който всички въпроси, изникнали и ще изникватъ, сж нравствени и се разрешаватъ като нравствени. Българскиятъ духовенъ водачъ — свещеникътъ, трѣбва да блещи съ вѣра и дѣла, за да събуди сжщитѣ и у своитѣ пасоми. Той трѣбва да бѣде винаги и въ всичко съ своитѣ пасоми. Въ него трѣбва да виждатъ свѣстъта си, най-добрия образецъ за подражание. Това е тъй необходимо днесъ, когато свѣтътъ се люлѣе отъ толкова злочестини и липса на правда. Това християнско просвѣтление е дваждъ по-необходимо. За насъ то е много необходимо. Нека го разберемъ

и тръгнемъ съ смѣли крачки, пречистени, до своя народъ. Да отидемъ съ любовъ и чистота и да заживѣемъ и работимъ за живия Христосъ, създаванъ всѣки денъ и часъ въ всестранния народенъ животъ.

N.

Изъ духовната съкровищница на Църквата.

Изповѣдъта.

Отъ св. Кирилъ Иерусалимски.

Внимавай и не се предавай на незаслужено невѣрие въ силата на покаянието! Угодно ли ти е да знаешъ, колко е силно покаянието? Желашъ ли да узнаешъ силното оржжие на спасението и да научишъ колко е силна изповѣдъта? Езекия срази сто осемдесетъ и петъ хиляди врагове съ това, че се изповѣда. Наистина и това дѣло е велико, но то е малко въ сравнение съ онова, което ще ти кажа. Сжщиятъ Езекия сполучи съ покаяние да отмѣни произнесената върху него присъда отъ Бога. Когато се разболѣлъ тежко, пророкъ Исаия му казалъ: „Направи завещание за дома си, защото ще умрѣшъ, нѣма да оздравѣешъ“ (4 Цар. 20, 1). Какво би могло да се очаква следъ това? Каква надежда оставала за спасение следъ реченото отъ пророка: „защото ще умрѣшъ“? Езекия, обаче, не оставилъ покаянието и, помнейки написаното: „Ако си оставахте на мѣстото и мирувахте, щѣхте да се спасите“ (Пс. 30, 15), „обърналъ се съ лицето си къмъ стената и се помолилъ Господу, думайки: О, Господи, спомни си, че азъ ходихъ предъ лицето Ти вѣрно и съ предано Тебъ сърдце, и вършихъ каквото бѣше угодно предъ очитѣ Ти. И заплака Езекия силно“ (4 Цар. 20, 2—3). Езекия продължилъ: „Ако Ти си спомнишъ за менъ, това е достатъчно за моето изцѣряване, понеже Ти не принадлежишъ на времето и Самъ си законоположникъ на живота. Нашиятъ животъ не зависи отъ датата на рождението и отъ съчетанието на звездитѣ, както бледословятъ нѣкои, а отъ Твоята воля, която опредѣля на всѣкико колко да живѣе“.

Този, на когото, споредъ пророческото известие, бѣ отнета всѣка надежда за животъ — получи прибавка къмъ днитѣ си отъ петнадесетъ години животъ, удостоверяна съ личба отъ слънцето, което извърши обратно движение. Ако Езекия съ покаяние е можалъ да отмѣни Божието опредѣление — нима Иисусъ Христосъ ще откаже прошка за грѣхове на тѣзи, които биха се покаяли? Размисли се, въздѣхни и се помоли, да ти прости Богъ грѣховетѣ и да те измъкне изъ палещия пламъкъ, защото изповѣдъта може и огънь да угаси, може и лъвовете да укроти. Ако не вѣрзашъ, спомни си какво е постигнало Анания и другаритѣ му. Съ какво изгасили тѣ огъня? Колко вода е била нужна, за да се изгаси пламъкъ, високъ 45 лакти? Кждето е бушувалъ такъвъ пламъкъ, тамъ се е изливала рѣка отъ вѣра — тамъ, въ противодействие на бедствието, казвали: „Господи, Ти си праведенъ въ всичко, шо направи съ насъ, защото ние съгрѣшихме и постъпихме беззаконно“ (Дан. 3, 27 и 29). И по-

каянито угасило пламъка. Ако не вървашъ, че покаянието може да угаси геенския огънь, то убеди се въ това отъ станалото съ хвърленитѣ вързани трима мъже въ горящата огнена пещь! Затова, братя, като имаме много примѣри на грѣхъ, покаяние и спасение, изповѣдайте се предъ Господа, за да получите опрощение на грѣховетѣ си, да се сподобите съ небесния даръ и да наследите царството небесно съ всички светии въ Христа Исуса, Комуто да бжде слава въ вѣковетѣ — аминь.

Отъ руски — *Ибр.*

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

У насъ не е така.

Цѣлъ свѣтъ признава, че много отъ кинотеатритѣ, когато филмитѣ имъ не сж минали презъ мъдра и строга цензура, принасятъ повече вреда, отколкото полза. Пъкъ не сж малко и случитѣ, когато самитѣ господари на нѣкои кина, за да въздействуватъ върху въображението на публиката, даватъ на филмитѣ си измислени отъ тѣхъ самитѣ съблазнителни заглавия, често пжти съвсемъ неотговарящи на съдържанието имъ. Тѣй, напримѣръ, често пжти у насъ сж разлепени по улицитѣ кинотеатрални афиши, съ заглавия: „Ами сега какъ ще кажа на мжжа си...“, или „Сладкиятъ грѣхъ, който тя извърши...“, или „Забрави ти оная нощь...“. Предъ тѣзи афиши постоянно ще видите събрани групи ученички и ученици, възрастни мъже и жени и разни улични сополанковци, и всички съ пламнали очи и възбудено въображение четатъ и шеговито коментиратъ сладострастнитѣ заглавия, като бързатъ да се снабдятъ съ билети за тия филми. А голѣмото нещастие е въ това, че у насъ почти никой не реагира противъ тая поквара, и твърде малцина говорятъ и пишатъ за вредата отъ лошитѣ филми, въ които главно се представятъ убийства, самоубийства, прелюбодеяния, прелъстявания, отвлечения, кражби и всевъзможни други престъпления.

Въ другитѣ страни, обаче, не е така. Тамъ, срещу такива спекуланти-предприемачи на кина издигатъ гласъ сериозни вестници, като подканятъ цѣлото общество да се опълчи противъ развратителитѣ. Примѣръ за това даде недавна в. „La Croix“. Предъ кинотеатра въ единъ голѣмъ градъ на Франция билъ поставенъ грамаденъ афишъ, съ заглавие „Госпожица майка ми“. Покрай този афишъ минавали млади момичета — едни, чисти и невинни, безъ да забележатъ нищо, а други, бутайки се съ лакти, шеговито си бѣбрѣли; минавали и студенти, съ книги и тетрадки подъ мишница, и хвърляли очудени или вече развратни погледи; минавали сжщо и много почтени граждани — мъже и жени, минавали веднажъ и дваждъ, безъ ни най-малко да потреперятъ. И вестникътъ съ възмущение пита: „Докога ще продължаватъ да ни тровятъ съ гнусотии отъ тоя родъ? Да престанатъ вече съ такъва отвратителна профанация да заличватъ у насъ уважението къмъ жената и култа къмъ майката! Она денъ ни подканя: *да прочистимъ, да пръвтрѣемъ, да направимъ здрава духовната атмосфера!* Кой ще повърва, че това е нѣщо неотложно? Нѣма ли у насъ организации на бащи, дружества на майки-християнки, съюзи на жени и благородни момичета, или частни лица съ по-голѣма смѣлостъ — да отидатъ при съдържателя на киното и да му напълнятъ главата? Докога ще продължаватъ да ни разтлѣватъ, да атакуватъ нашитѣ огнища, да

прославятъ момичетата-майки, да саботиратъ семейството? На нѣколко крачки отъ тоя кинотеатъръ имаше полицейски постъ, а недалече — стражари, които провѣрваха разрешителнитѣ за возене съ автомобилъ. Не би ли могло да се учреди една контролна служба, която да поисква „документитѣ“ на общественитѣ гровители? Стига вече! Ние желаемъ произведения литературни и кинематографни, въ които да нѣма тая постоянна воня отъ развратъ, която, изглежда, тѣй много се прави на нѣкои. Каквото щатъ да приказватъ авторитѣ, търговцитѣ и предприемачитѣ — става дума за възсъздаване на Франция. Хвърлете маскитѣ, господа!“

Така се опълчаватъ срещу лошитѣ филми и въ много други държави. Въ Северна Америка, напримѣръ, както не веднажъ сме отбелѣзали въ „Църк. в-къ“, римокатолическитѣ епископи сж организирали „Legion of Decency“ (Легия на благоприличието), която брой два милиона члена и се бори противъ всичко неморално въ литературата и кинематографията. Членоветѣ ѝ сж дали клетвено обещание, че никога нѣма да гледатъ прожектирането на кинематографни ленти, осждени отъ Легията на благоприличието и записани въ нейната черна книга. Обещали сж тѣ сжщо да подкрепятъ винаги общественото мнение противъ производството на неприлични и безнравствени ленти и да подпомогнатъ всички протестиращи противъ тѣхъ. Тази организация е тѣй силна, че нѣкои филми тя съвсемъ забранява, а изъ много отъ тѣхъ изхвърля отдѣлни епизоди. Когато нѣкои притежатели на кина се противопоставятъ на нейнитѣ искания тя организира въ цѣлата страна бойкотъ срещу забраненитѣ филми и срещу всички предприемачи, които ги прожектиратъ.

Тѣй е въ другитѣ страни. Но у насъ, за съжаление, не е така. У насъ голѣмо равнодушие и пълно безчувствие царятъ къмъ онова, което другаде предизвиква погнуса и срамъ. Гледашъ — бедни, ненахранени, окжсани, но не могатъ да устоятъ срещу афишитѣ съ съблазнителни заглавия: даватъ последния си левъ, за да гледатъ „Сладкия грѣхъ, който тя извърши...“ и други подобни неприличия. А пъкъ нѣмаме „Легия на благоприличието“.

Вѣра и разумъ — апологетически статии
— отъ архимандритъ д-ръ Евтимий, ред. проф.
въ Богословския факултетъ, София Издава „Вѣра
и животъ“ — Русе, стр. 188, цена 25 лв.

Редакцията на сп. „Вѣра и животъ“ — органъ на Доростолска и Червенска епархия, покрай прѣката просвѣтна роля съ добре списваното списание, косвено развива и една културно-мисионерска работа съ периодично издаване на отдѣлни и ценни трудове съ религиозно-етично съдържание, на достъпна цена, за широка срѣда и за духовно-народностна просвѣта.

Плодъ на тази задача е и новоиздадената книга „Вѣра и разумъ“ отъ Негово Високопреподобие архимандритъ Евтимий, редовенъ професоръ по апологетика въ нашия Университетъ. Заглавието на труда разкрива есте-

ството на съдържанието; подзаглавието пъкъ посочва характера на мислитъ и назначението на книгата: да даде духовна храна на свѣтския разумъ относно самосъщността на човѣка и основнитъ въпроси на битието — едновременно съ това да даде на вѣрващето сърдце научно-философска защита на свѣрхестественния елементъ въ неговото мирозрение. Частитъ на съдържанието сж наречени „апологетически статии“ — прилагателното е вѣрно, но съществителното е недостатъчно: защото идеитъ и чувствата, обосновката и обемътъ на тѣзи „статии“ ни представятъ въ сжщностъ богословски трактати, философски студии или научни реферати. Въ тѣхъ вѣра и разумъ, наука и животъ, богато се преплитатъ и щастливо допълватъ — вѣрата добива санкцията на разума; разумътъ се съюзява съ живоносната вѣра; науката става надеждна и животворна; животътъ придобива основа и целъ. Убедително се доказва вѣчната истина, че вѣрата и разумътъ сж основни проявления на единъ духъ и благодатни дарения на една Първопричина, които сж въ естествено съюзы и творчески се взаимодопълватъ — само изкуството на лукавия ги дѣли и овраждава. Червената нишка въ труда е: религиозното вглѣбяване, философския анализъ, научнитъ докази и битовитъ основания въ разкриване и обосновка на основнитъ проблеми на всебитието — надъ всичко, обаче, стърчи духътъ на автора, който говори и привлича не отъ професионално задължение, а отъ дълбоко убеждение и сърдечна вѣра, които го вдъхновяватъ да учи и пише и отъ мъченически одѣръ, бидейки вече кожа и кости. . .

Книгата съдържа: 1. Потрѣбностъ отъ религия; 2. Потрѣбностъ отъ откровение; 3. Защо Богъ не ни принуждава да вѣрваме? 4. Елементи на вѣра въ основитъ на нашето познание; 5. Съ скептика младежъ при Хекела — вѣра въ материализма; 6. Различни значения на думата „вѣра“; и 7. Между вѣрата и разума — какъ се очертаватъ граничитъ между вѣрата и разума проблеми въ миогледа на единъ новокантиански философъ (Отто Либманъ). Части отъ съдържанието сж издавани въ отдѣлни книги отъ сжщото издателство и по-рано — а сжщо така като студия и отъ Университетскитъ издания.

Книгата е полезна и нужна: за проповѣдника на амвона, за учителя по религия, за студента въ Университета, за ученика въ гимназията, за свободния гражданинъ, дори и простиятъ човѣкъ би намѣрилъ въ нея нѣщо за духа си. Книгата, поради многостраннитъ си достоинства, се самопрепорѣчва.

Ибр.

ПИСМА И ДОПИСКИ.

Изъ живота на епархийтѣ.

Ловчанска епархия. На 6, 7, 8, и 9 февруарий т. г. Негово Високопреосвещенство Ловчанскитъ митрополитъ Филаретъ, придруженъ отъ протосингела си архим. Тихонъ и игумена на Троянската св. Обитель архим. Климентъ, прекара въ гр. Троянъ.

I. На 6 февруарий бѣ свикана специална свещеническа конференция (за втори пѣтъ), която подъ председателството на Високопреосвещения Митрополитъ разгледа и се занима съ въпроси отъ актюеленъ характеръ, като начерта обстоенъ планъ за бждещата извънцърковна дейностъ на енорийското свещенство отъ града и околията.

II. На 7 февруарий Високопреосвещения Митрополитъ направи посещение на гимназията, кждето

присѣтствува презъ време на часоветъ по *Религия* и инспектира о. о. лекторитъ-преподаватели по нововъзедения учебенъ предметъ *Религия съ история на Българската църква*, следъ което по отдѣлно въ всѣки класъ предъ всички ученици и ученички, изучаващи предмета, говори за *сжщността, смисъла, значението и ролята на християнската църква въ живота на хората*. Накрая Негово Високопреосвещенство конферира съ Директора на гимназията и лекторитъ по *Религия*, като изказа своето задоволство отъ постигнатитъ въ кжсо време резултати, следъ което напусна гимназията, изпратенъ сърдечно отъ ученицитъ. На учен. православно хр. д-во Н. Високопреосвещенство подари 2000 лева.

III. На 8 февруарий Негово Високопреосвещенство отслужи въ храма велика вечерня въ присѣтствие на голѣмъ брой богомолци. На отпуста произнесе слово за *нуждата отъ молитвено вглѣбление въ днешното буреносно, пълно съ неизвестности време*, следъ което благослови присѣтстващитъ богомолци, а на децата раздаде медалиончета и иконки.

IV. На 9 февруарий сутринта Негово Високопреосвещенство отслужи Божествена литургия при препълненъ храмъ отъ богомолци. Презъ време на службата ржкоположи за свещеникъ дякона Любомиръ Ковачевъ, отъ с. Врабево, Троянско, и отличи съ офикия „протоиерей“ свещ. Василий п. Василевъ, за 15-годишна пастирска дейностъ и 5-годишно прелано изпълнение длъжността Троянски пунктювъ свещеникъ. Накрая на службата Високопреосвещения Митрополитъ произнесе пламенно слово, на тема: *„Пѣтътъ на човѣчеството“*.

Свещ. П. Л.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Окржжно № 1276 отъ 17. II. 1941 година, до епархийскитъ Архиепери — приканватъ се да наредятъ, щото на 3 мартъ свещеницитъ да кажатъ въ църква нѣколко думи за дѣлото на Българския младежки червенъ кръсть.

Ваше Високопреосвещенство,

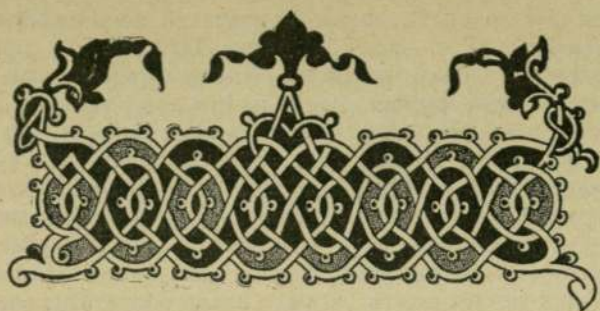
На 3 мартъ т. г. Българскитъ младежки червенъ кръсть ще отпраздува тържествено своя годишенъ празникъ. По този случай въ всички училища на страната ще бждатъ уредени сказки, беседи, забави, манифестации и пр., чрезъ които ще се изтъкне дѣлото и значението на Българския младежки червенъ кръсть. На този день сжщо, по създадена вече традиция, членовѣтъ отъ дружеството на Българския младежки червенъ кръсть ще бждатъ заведени въ църква.

По решение на Св. Синодъ извънъ заседание, приканватъ се да наредите до благоговѣйнитъ свещеници отъ богодарованата Ви епархия, на 3. III. т. г., следъ божествената Литургия, да кажатъ нѣколко думи предъ богомолцитъ и червенюкръстцитъ за дѣлото на Българския младежки червенъ кръсть.

Препорѣчваме се и пр.

*Намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ:
† Видинскитъ Неофитъ.*

По-добре сухъ залѣкъ, и съ него миръ, нежели кжща, пълна съ закланъ добитѣкъ, но въ нея раздоръ (Пр. 17, 1).

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА

Назначенъ е за министъръ на земедѣлието г. Д. Кушевъ.

Пристигна проф. д-ръ Хоманъ, унгарски министъръ на просвѣщенiето. Той подписа унгаро-българската културна конвенция.

България и Турция излѣзоха съ обща декларация, съ която манифестираха своето приятелство и желание да запазятъ мира на Балкана.

Югославскиятъ м-ръ председателъ г-нъ Цветковичъ и м-ръгъ на външнитѣ работи г. Цинцаръ Марковичъ внезапно заминаха, по покана на Хитлеръ, за Оберзалцбургъ. Посрещнати отъ фонъ Рибентропъ, тѣ се явиха при г. Хитлеръ. Разговаряли сж три часа. Предметъ на разговора е билъ поведението на Югославия. Югославия е поканена да се опредѣли и влѣзе въ осята Римъ—Берлинъ, за да сътрудничи за новия редъ.

Ромънското правителство отзова своята дипломатическа мисия отъ Лондонъ, като съ това отговаря на английското правителство, което отзова своята мисия отъ Букурещъ. Ромъния е въ враждебни отношения съ Англия. Английскитѣ дипломати и поданици си заминаха.

—Гръцкото правителство продължи да вика подъ знамената стари набори и младежитѣ отъ 17 и 18 годишна възраст.

Гръцкото правителство заповѣдва на гражданското население да напусне Солунъ.

Турското правителство завърши приготовленията за затъмняване при случай на въздушни нападения.

— Реквизирана е излишната храна на земедѣлцитѣ, съ целъ да се спре спекулата.

Въ италианския градъ Борлигера се състоя среща между Мусолини и испанския държавенъ глава генералъ Франко. Предметъ на разговоритѣ е билъ срѣдиземноморскиятъ въпросъ. Подчергана е привързаността на Испания къмъ Осята.

Германската дипломация е отново раздвижена. Въ Бѣлградъ, Анкара и Виши тя действува, за да подготви пътя на своята военна акция, като отстрани въ тия държави английското влияние. Резултатитѣ ще бждатъ известни въ близки дни. Германия усилено готви своя ударъ срещу Англия.

Френската правителствена криза не се разреши съ назначаването на адмиралъ Дарланъ на мѣстото на Фланденъ. Подаль е оставка и Пиеротъ. До края на седмицата кризата ще бжде разрешена. Маршалъ Петенъ назначи адмиралъ Дарланъ за свой замѣстникъ. Образува се комитетъ на четири министри, които ще решаватъ държавнитѣ работи. Останалитѣ министри ще ръководятъ само специалнитѣ служби.

Английскиятъ министъръ-председателъ г. Чърчилъ, въ една своя речъ, отправи доста заплашителна покана до България да се яви на фронта на Англия. Чърчилъ обвини България, че дала приемъ на германски войски.

— Англия обяви блокада и нааъ Ромъния.

Американскиятъ сенатъ започва разглеждането на Рузвелтовитѣ пѣ номощия. И тукъ се води борба противъ намѣсата въ войната, като се иска, ако Англия иска военна помощъ, предварително да оповести условията за бждещия миръ.

Японското правителство изпрати флотата си въ южната частъ на Индийския океанъ.

—Японцитѣ обявиха, че въ скоро време се очакватъ свѣткавични спогодби съ Русия по всички въпроси, раздѣлящи ги до сега.

Руското правителство извърши промѣни въ висшия команденъ персоналъ на войската.

—Съобщи се, че Русия не се интересува отъ германскитѣ военни предприятия на изтокъ. Балканскитѣ държави били предупредени.

Войната. Германцитѣ продължаватъ да засилватъ въздушнитѣ си нападения надъ английския островъ, Малта и Африка. Англия понесе голѣми загуби на търг. параходи.

—На гръцкия фронтъ ожесточени боеве безъ резултатъ.

І. У насъ.

Извънредна синодална сесия. На 19 т. м. Св. Синодъ въ малъкъ съставъ бѣ свиканъ на извънредна сесия за разглеждане нѣкои въпроси отъ спешенъ характеръ.

Евангелско дѣло. Православното християнско братство „Св. Николай Чудотворецъ“, при столичния храмъ „Св. Николай“ — бул. „Царь Освободителъ“, е организиало цикълъ отъ религиозни сказки, които се произнасятъ въ храма всѣки понеделникъ вечеръ, 6-30 часа. Първата сказка бѣ произнесена на 10 т. м. отъ Негово Високопреосвещенство Софийския митрополитъ Стефанъ, на тема: „Да служимъ на Христа“. Втора сказка на 17 т. м. произнесе Негово Преосвещенство Знеполскиятъ епископъ Флавианъ, на тема: „Познаваме ли Бога?“ Следвацитѣ сказки ще бждатъ произнесени отъ видни наши църковници и общественици.

Скромно тържество. На 15 т. м. — Сретение Господче, македонското сиропиталище „Битоля“ чествува своя годишенъ празникъ. По този случай се отслужи водосветъ отъ Негово Преосвещенство Знеполския епископъ Флавианъ, въ съслужение съ клирици отъ храма „Св. Спасъ“. Преосвещениятъ Епископъ произнесе и речъ за самарянската роля на института въ живота на малкитѣ Христови братя. Хорътъ на

сиропиталището, подъ ръководството на г. Българоушевъ, изнесе скромень концертъ. Присъжествуваха: ръководството на дружеството, членки и гости.

Произнесени проповѣди. Ученицитѣ отъ шести, пети и четвърти класове на Софийската духовна семинария, презъ време на изтеклата Рождественска ваканция, по градове и села въ страната, сж произнесли] 518 проповѣди отъ църковния амвонъ.

II. Въ чужбина.

Сръбската църква. *Предупреждение отъ Патриаршията.* „Гласникъ“, органъ на Сръбската православна църква, въ броя си отъ 1 февр. т. г., на първо мѣсто обнародва следното официално предупреждение:

„Въ последно време между сръбския православенъ народъ се разпространяватъ нѣкакви хвърчащи листове, за които не е още установено кой ги издава и кой ги разпространява. Тѣй-като Сръбската Патриаршия нѣма нищо общо съ издаването на тия листове, нито си служи по тоя начинъ за общение съ своето паство, понеже тя има начини и законни пжтища за осъществяване исканията на Сръбската православна църква, то се предупреждаватъ всички църковни власти, свещенството и народътъ, ако стигнатъ до тѣхъ такива листчета, да ги смѣтатъ като непозволенни постъпки на непризвани лица, защото съ тѣхъ само се прѣчи на правилния животъ и дейность на Сръбската православна църква и, изобщо, на правилното изпълняване нейнитѣ задачи спрѣмо паството и държавата“.

Католическата църква. *Свикване на Вселенски съборъ.* „La Croix“ отъ 1 февруарий обнародва следното съобщение, заето отъ швейцарския в. „La Liberté“:

„Проектътъ, изразенъ нѣкогашъ отъ Папата за свикване на единъ Вселенски съборъ отъ всички кардинали, архиепископи и епископи отъ католическия свѣтъ въ края на настоящия конфликтъ, е влѣзналъ въ своята подготвителна фаза. Презъ последнитѣ дни, съгласно съ обичайния уставъ, Конгрегацията на Събора, председателствуваната отъ кардиналъ Мармажи, се е произнесла по тоя проектъ: 19 кардинали (отъ 25) се произнесли за свикване на събора“.

Следъ туй „La Croix“ прави следнитѣ бележки:

„Много пжти, при предишнитѣ папи, бѣ повдиганъ въпросътъ за продължение на Ватиканския Вселенски съборъ. Важността и броятъ на въпроситѣ, които трѣбва да бждатъ разглеждани отъ отцитѣ на Събора, порастнаха следъ закриването на Събора отъ 1870 год. Които сж имали щастието, като насъ, да проучатъ голѣмата работа, извършена отъ съветницитѣ-подготвители на тоя последенъ Вселенски съборъ, ще си дадатъ смѣтка какви грамадни материали сж останали за разглеждане и колко много още сж се прибавили къмъ тѣхъ отъ 70 години насамъ.“

Въ най-тревожнитѣ и критически времена на своята история, каквото е нашето, Църквата винаги има срѣдъ своята иерархия членове, способни да подпомогнатъ Св. Престолъ въ изложение на вѣрата, въ защита на истината, въ обявяване правото на всички, съгласно съ правдата и любовта, и въ осъждане заблуденията и интригитѣ противъ католицизма. Пълното събрание на епископата около началника на християнството увеличава престижа на римскитѣ решения въ очитѣ на отцепницитѣ и даже на чистосърдечнитѣ езичници.

Желателно е бждещиятъ Вселенски съборъ да

подкрепи многобройнитѣ молби на кардинали, архиепископи, епископи и вѣрующи отъ цѣлия свѣтъ, които, ето вече едно столѣтие, искатъ отъ Папата да обяви Успение Богородично за догма на божествената католическа вѣра и за нераздѣлна часть отъ съкровищницата на Откровението“.

Годишникъ на Католич. църква за 1941 г. „La Croix“ (6 февр.) съобщава, че монсиньоръ Монтини е вржчилъ на Папата първия екземпляръ отъ *Църковния годишникъ* за 1941 год. Католическата църква, споредъ тоя годишникъ, сега брой въ свѣта: 1730 църковни окржзи, отъ които 1712 сж архиепископства, 20,578 мисионери и 44,895 сестри мисионерки, 159 мжжки религиозни ордени и 776 женски религиозни ордени.

Бѣхъ младъ, вече остарѣхъ, и не видѣхъ изоставенъ праведникъ, нито потомцитѣ му хлѣбъ да просятъ (Псал. 36, 25).

Излѣзе отъ печатъ

РЕЛИГИЯ СЪ ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРСКАТА ЦЪРКВА

Помагало за IV класъ на гимназиитѣ отъ **Никола Алексиевъ и Борисъ п. Стоименовъ**

Цена 30 лева.

Намира се за проданъ въ

Синодалната книжарница
СОФИЯ

Пари по пощ. чекѡва смѣтка № 280.

Излѣзе отъ печатъ

РЕЛИГИЯ СЪ ИСТОРИЯ НА БЪЛГ. ЦЪРКВА

Помагало за IV класъ на гимназиитѣ отъ **д-ръ Маню Стояновъ Маневъ**, учителъ въ I-ва Софийска мжжка гимназия.

Цена 30 лева.

Намира се за проданъ въ

Синодалната книжарница — София.
Пари по пощ. чекова смѣтка № 280.

Главенъ редакторъ: Хр. Поповъ.

Печатъ С. М. Стайковъ — София

СИНОДАЛНО КНИГОИЗДАТЕЛСТВО И КНИЖАРНИЦА ПЛ. „СВ. НЕДЪЛЯ“ № 17 — СОФИЯ

РЕЛИГИОЗНИ КАРТИНИ

ФОРМАТЪ 60×90 СМ.

за украса на салонитѣ на Православнитѣ християнски братства
и за помагало по Вѣроучение.

1. Манѧ отъ небето
2. Вода отъ скалата
3. Победа надъ амаликитци
4. Моисей на пѣтъ за Синай
5. Моисей разбива скрижалитѣ
6. Завръщане на съгледвачитѣ
7. Моисей
8. Ангелъ известява за раждането на Иоана
9. Рождение на Иоана Кръстителѧ
10. Благовещение
11. Сретение Господне
12. Идете по цѣлия свѣтъ. . .
13. Исусъ 12-годишенъ въ храма
14. Исусъ въ Назаретъ
15. Повикване на Петра
16. Изцѣряване на слѣпия
17. Великата грѣшница
18. Азъ искамъ да Те следвамъ.
19. Предсказание за отричане на ап. Петра
20. Исусъ и Иродъ
21. Разпни Го!
22. Разпѣване Христа на кръстъ
23. Женитѣ мироносици на гроба Христовъ
24. На пѣтъ за Емаусъ
25. Исусъ се явява на ученицитѣ Си следъ възкресението
26. Добрий Пастиръ
27. Завръщане на 70-тѣ ученици
28. Възнесение Господне
29. Молящиятъ се приятель
30. Слизането на Св. Духъ
31. Исусъ умива нозетѣ на ученицитѣ Си
32. Тайната вечеря
33. Христосъ благославя децата
34. Преображение Господне
35. На пѣтъ за Голгота
36. Вразумление на Саула
37. Ап. Павелъ въ Филипи
38. Ап. Павелъ въ Иерусалимъ
39. Сватбата въ Кана Галилейска
40. Исусъ и Никодимъ
41. Исусъ и Самарянката
42. Нахранване на 5,000 души
43. Възкресяване на Лазаря
44. Исусъ при Тивериадско езеро
45. Благородниятъ Самарянинъ
46. Добрий Самарянинъ
47. Исусъ и Закхей
48. Исусъ у Марта и Мария
49. Сребролюбецѣтъ
50. Блудниятъ синъ
51. Завръщане на блудния синъ
52. Бедниятъ Лазаръ
53. Митаръ и фарисей
54. Даденитѣ таланти
55. Входъ Господенъ въ Иерусалимъ
56. Изгубената драхма
57. Проповѣдъ на Иоана Кръстителѧ
58. Рождество Христово
59. Поклонение на овчаритѣ
60. Мждрецитѣ отъ Изтокъ
61. Бѣгството на св. семейство въ Египетъ
62. Кръщение Господне
63. Изкушение на Христа
64. Изцѣрение слугата на стотника
65. Хананеянката
66. Христосъ въ Гетсиманската градина
67. Исусъ предъ Синедриона
68. Снимане на Христа отъ кръста
69. Възкресение Христово
70. И Той постави едно дете между тѣхъ.
71. Безсърдечниятъ слуга
72. Нагорната проповѣдъ
73. Да бжде свѣтлина!
74. Адамъ и Ева
75. Грѣхопадението на Адамъ и Ева
76. Каинъ и Авелъ
77. Потопѣтъ
78. Съюзѣтъ на Бога съ Ноя
79. Възвръщане на скинията
80. Иосифъ и братята му
81. Кой най-добре строи?
82. Сѣячѣтъ
83. Страшниятъ сждъ
84. Бодърствуващитѣ слуги
85. Поклонение на мждрецитѣ
86. Ангелъ известява на овчаритѣ за раждането на Христа
87. Христосъ изцѣрява обхванатия отъ бѣсъ
88. Повикване на ап. Матей
89. Исусъ укротява бурята
90. Смъртѣта на Иоана Кръстителѧ
91. Единъ отъ васъ ще Ме предаде. . .
92. Убиването на архидяконъ Стефана
93. Извеждане Апостолитѣ отъ тъмница
94. Блудниятъ синъ
95. Преминаване презъ Червено море
96. Медната змия
97. Плачѣтъ на Христа за Иерусалимъ
98. Божието Богу, кесаревото кесарю
99. Иуда предава Христа
100. Разпятие Христово
101. Емаускитѣ пѣтници
102. Проповѣдъ на Апостолитѣ следъ Петдесетница
103. Повикване на Самуила
104. Помазване на Давида
105. Давидъ побеждава Голиата
106. Прор. Илия принася жертва на Кармилъ
107. Прор. Илия се възнася на небето
108. Потѣващиятъ Петъръ
109. Неправедниятъ сждия
110. Соломонъ и Савската царица
111. Прор. Илия получава храна
112. Прор. Илия въ лозето на Навутея
113. Изгонване търговцитѣ отъ храма
114. Христосъ се явява на Мария Магдалина
115. Ап. Павелъ и Варнава въ Листра
116. Ап. Павелъ се прощава съ ефескитѣ пастири
117. Ап. Павелъ при Агрипа II
118. Ап. Павелъ въ тъмница въ Римъ
119. Богатиятъ юноша
120. Иоанъ Кръстителъ въ тъмница
121. Вавилонското стѣлпотворение
122. Христосъ и децата
123. Работницитѣ въ лозето
124. Неразумнитѣ девици
125. Анания и Сапфира
126. Кръщението на Корнилий
127. Изваждане на Мойсея отъ водата
128. Исусъ и разслабениятъ
129. Възкресяване дѣщерята на Иаиръ
130. Невѣрнитѣ лозари

Цената на единъ екземпляръ е 60 лева.
Суми да се изпращатъ по чекова смѣтка № 280.